

ที่ อต ๐๐๒๓.๑๔/ว ๒๕๖๗

ที่ว่าการอำเภอสบแล
ถนนศรีพนมมาศ อต ๕๓๑๓๐
มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง การดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดที่มิใช่การกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ส่วนและวินิจฉัยชี้มูลความผิดที่เกี่ยวข้องกัน

เรียน นายกเทศมนตรีตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือจังหวัดอุตรดิตถ์ ที่ อต ๐๐๒๓.๒/ว ๑๕๙
ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๗

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดอุตรดิตถ์ แจ้งว่า ก.ท. และ ก.อบต. ในประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ได้พิจารณาแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดที่มิใช่การกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ส่วนและวินิจฉัยชี้มูลความผิดที่เกี่ยวข้องกัน มีมติสรุปได้ว่า เมื่อคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในทางกฎหมายเป็นประการใดแล้ว โดยปกติให้เป็นไปตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกามนั่นยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ดังนั้น เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดที่มิใช่การกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ส่วนและวินิจฉัยชี้มูลความผิดที่เกี่ยวข้องกัน จึงให้แจ้งความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๓๒๐/๒๕๖๗, เรื่องเสร็จที่ ๓๔/๒๕๖๗ และเรื่องเสร็จที่ ๗๔๔/๒๕๖๗ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายละเอียด ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยสามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ทางเว็บไซต์ของสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อำเภอสบแล <http://laplaedistrict.uttaraditlocal.go.th>

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางเรณู อินศรี)
ปลัดอำเภอ (จพ.ปค.พ.) รักษาราชการแทน
นายสำเนาเอกสาร

๒๕๖๓/๒๙๙
ที่ อ.ต ๑๐๒๓.๒/๒๙๙

๑๙ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง การดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติขึ้นความผิดที่ไม่ใช่การกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ส่วนและวินิจฉัยขึ้นความผิดที่เกี่ยวข้องกัน

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุตรดิตถ์ และนายกเทศมนตรีเมืองอุตรดิตถ์
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.ท. และ ก.อบต. ที่ มท ๐๘๐๘.๕/๗ ๓๕
ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยสำนักงาน ก.ท. และ ก.อบต. แจ้งว่า ก.ท. และ ก.อบต. ในประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ได้พิจารณาแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติขึ้นความผิดที่ไม่ใช่การกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ส่วนและวินิจฉัยขึ้นความผิดที่เกี่ยวข้องกัน มีมติสรุปได้ว่า เมื่อคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในทางกฎหมายเป็นประการใดแล้ว โดยปกติให้เป็นไปตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกานั้นต่อไป แต่ในกรณีที่มีมติขึ้นความผิดที่เกี่ยวข้องกัน จึงให้แจ้งความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๓๒๐/๒๕๖๓, เรื่องเสร็จที่ ๓๔/๒๕๖๓ และเรื่องเสร็จที่ ๗๘๕/๒๕๖๒ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายละเอียดปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมหวัง อภิชัยวิพุทธ)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
โทร. ๐-๕๕๔๐-๓๐๐๘ ต่อ ๑๒

หมายเหตุ สิ่งที่ส่งมาด้วยสามารถดาวน์โหลดได้ที่เว็บไซต์กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เมนู หนังสือราชการ

เรียน นายอ่ำเกอหลั่บแล

- สำหรับ แม่ครัวสำนักงานการ

บริษัท พม. จำกัด สำนักงาน กรณี ชื่อ
คุณจิตติ ใจดี ตำแหน่ง หัวหน้าห้องธุรการ
มนต์เสน่ห์ และ ภาระ ให้ดูแล แต่เดี๋ยวนี้
ปัจจุบันคุณจิตติ ใจดี ได้ขอลาออกจาก

- เนื่องจาก แม่ครัว ของ สำนักงานการ
บริษัท พม. จำกัด ไม่สามารถ
ดำเนินการตามที่คุณจิตติ ใจดี ต้องการ

J. 14 ม.ค. 64

14 มกราคม ๖๔

อนันดา

_____
_____
_____

๑๔ ม.ค. ๖๔

(นายเรณุ วินศิริ)

ปลัดสำนักงาน (พง.ปค.ชพ.) รัฐมนตรีช่วยว่าการ

นายอ่ำเกอหลั่บแล

ที่ นท ๐๘๐๙.๕/ว ๒๔๖

สำนักงาน ก.ท. และ ก.อ.บต.

ถนนกรุงราชสีมา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติข่มลุกความผิดที่มิใช่การกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. トイ สวนและวินิจฉัยข่มลุกความผิดที่เกี่ยวข้องกัน

เรียน ประธาน ก.ท.จ., ประธาน ก.อ.บต.จังหวัด ทุกจังหวัด และประธาน ก.เมืองพัทยา

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อ.บต. ที่ นท ๐๘๐๙.๕/ว ๑๖ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเรื่องที่ ๑๓๒๐/๒๕๖๓

๒. บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเรื่องที่ ๓๔/๒๕๖๓

๓. บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเรื่องที่ ๗๔๔/๒๕๖๒

ตามที่สำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อ.บต. ได้มีหนังสือแจ้งแนวทางการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ข่มลุกความผิด ตามนัยบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเรื่องที่ ๗๔๔/๒๕๖๒ สรุปได้ว่า แม้ว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติข่มลุกความผิดพนักงานส่วนท้องถิ่น ในความผิดอาญา ฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต แต่ข่มลุกความผิดทางวินัยฐานประพฤติชี้ว่าอย่างร้ายแรง มิได้เป็นเหตุอันเกิดจากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด นุลความผิดทางวินัยฐานประพฤติชี้ว่าอย่างร้ายแรงไม่ได้เป็นความผิดอื่นที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงไม่สามารถข่มลุกความผิดทางวินัยในกรณีนี้ได และเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีอำนาจข่มลุกความผิดทางวินัยฐานประพฤติชี้ว่าอย่างร้ายแรงได จึงเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องดำเนินการทางวินัยโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยต่อไป ความละเอียดตามที่อ้างถึง นั้น

สำนักงาน ก.ท. และ ก.อ.บต. ขอเรียนว่า ก.ท. และ ก.อ.บต. ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ได้พิจารณาแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติข่มลุกความผิดที่มิใช่การกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. トイ สวนและวินิจฉัยข่มลุกความผิดที่เกี่ยวข้องกัน แล้วมติสรุปได้ว่า เมื่อคณะกรรมการกฤษฎีกา ให้ความเห็นในทางกฎหมายเป็นประการได้แล้ว โดยปกติให้เป็นไปตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามนัยมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ดังนั้น เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติข่มลุกความผิดที่มิใช่การกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. トイ สวนและวินิจฉัยข่มลุกความผิดที่เกี่ยวข้องกัน จึงให้แจ้งความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเรื่องที่ ๑๓๒๐/๒๕๖๓, เรื่องเรื่องที่ ๓๔/๒๕๖๓ และเรื่องเรื่องที่ ๗๔๔/๒๕๖๒ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่น

/และ..

และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น จึงขอแจ้งแนวทางปฏิบัติตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังกล่าวเรียนมาเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ และได้โปรดแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบด้วย รายละเอียด ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความยินดี

(นายสันติธร ยิ่มละมัย)

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เลขานุการ ก.ท. และ ก.อปด.

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

กลุ่มงานมาตรฐานวินัยบุคคลส่วนท้องถิ่น

โทร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๑๓๓

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๘๕๗๕

ผู้อำนวยการกอง นักทรัพยากรัฐศาสตร์ (ผู้ติดต่อ) โทร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การดำเนินการทางวินัยกับพนักงานส่วนท้องถิ่น กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช.
ซึ่งมีความผิดที่มิใช่การกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

กรรมสั่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีบังคับ ด่วน ที่ นก ๐๔๐๙.๔/๘๓๐๘ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า คณะกรรมการข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นจังหวัดด่านฯ ได้หารือแนวทางการดำเนินการทางวินัยกับพนักงานส่วนท้องถิ่น ท่องสั่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

๑. กรณีของค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เข้มความผิด ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๖ ราย ว่ามีความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจะไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ นิติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๑ วรรคสอง แห่งประกาศคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด จังหวัด เรื่อง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๔๔ และมีความผิดทางอาญา ตามมาตรา ๑๕๗ มาตรา ๑๖๑ มาตรา ๑๖๒ (๔) มาตรา ๒๖๔ มาตรา ๒๖๕ และมาตรา ๒๖๘ ประกอบมาตรา ๘๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยให้สั่งรายงาน เอกสาร และความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาให้ทางวินัยและไปยัง อัยการสูงสุดเพื่อดำเนินคดีอาญา ตามมาตรา ๘๒ และมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

ต่อมานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้ขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทบทวนมติ ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติไม่ทบทวนมติเดิมและให้พิจารณาสั่งลงโทษผู้ก่อกล่าวหา ตามมาตรา ๘๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงได้พิจารณาให้ทางวินัย ข้าราชการห้อง ๖ ราย ฐานฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ โดยให้ลงโทษปลดออกจากราชการ และประภากฎข้อเท็จจริงว่ามีข้าราชการ ๑ ราย เกษียนอายุก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการให้ส่วนเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ คณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ก.จ.จ.) พิจารณาแล้วมติให้หารือแนวทางปฏิบัติว่าความผิดทางวินัยฐานดังกล่าวอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และมีผลผูกพันนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และ ก.จ.จ. หรือไม่

๒. กรณีเทศบาลตำบล จังหวัด คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เข้มความผิดพนักงานเทศบาล จำนวน ๒ ราย ว่ามีความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจะไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ นิติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๑ วรรคสอง แห่งประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัด เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๔

และมีความผิดทางอาญาตามมาตรา ๑๕๙ แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยให้ส่งรายงาน เอกสาร และความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยและไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินคดีอาญาตามมาตรา ๔๒ และมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมบัญญัติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๖

คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัด (ก.ท.อ.) เป็นขอบเขต
การพิจารณาโทษทางวินัยพนักงานเทศบาลทั้ง ๒ ราย ตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ
ให้ลงโทษปลดออกจากราชการ และพนักงานเทศบาลดังกล่าวได้ยื่นอุทธรณ์ค่าสั่งปลดออกจาก
ราชการดังกล่าว ต่อมา ก.ท.อ. มีมติเสียงข้างมากให้กลับมติเดิมเมื่อพำนี้ในส่วนที่มีมติ
ให้ปลดบุคคลทั้งสองออกจากราชการ และส่งเรื่องศิริให้เทศบาลดำเนิน
พิจารณา
ดำเนินการทางวินัยกับบุคคลทั้งสอง โดยให้ถือว่าการซื้อขายความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช.
เป็นการกล่าวหาว่ากระทำการทิวินัย นายกเทศมนตรีตำบลฯ จึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ
สอบสวน โดยคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำข้อของพนักงานเทศบาลทั้ง ๒ ราย
ดังกล่าวเป็นการกระทำการทิวินัยมีร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ
ของทางราชการ มติคณะกรรมการรัฐมนตรี และนโยบายของรัฐบาลโดยไม่เสียหายแก่ราชการ ตามข้อ ๖
วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายการพนักงานเทศบาลจังหวัด เรื่อง หลักกิจกิจและเงื่อนไข^๑
ในการสอบสวน โดยเห็นควรลงโทษตัดเงินเดือนร้อยละ ๕ เป็นเวลา ๒ เดือน หั้นนี้ ก.ท.อ.
พิจารณาแล้วมีมติให้หารือแนวทางปฏิบัติว่า เทศบาลดำเนิน
ขั้นตอนการแต่งตั้งคณะกรรมการ
สอบสวนเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ซื้อขายความผิดทิวินัยอย่างร้ายแรงแล้วเปลี่ยนแปลงฐานความผิด^๒
เป็นวันข้อย่างไม่มีร้ายแรงได้หรือไม่

๓. กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัด คณะกรรมการฯ ป.ป.ช.
ได้ชี้มูลความผิดพนักงานส่วนตำบล จำนวน ๑ ราย ว่ามีความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยงมงายไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะกรรมการฯ ห้ามหรืออนุญาตของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามข้อ ๖ วรรคสอง ฉะนั้น ๔ วรรคสอง แห่งประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล จังหวัด เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๕ และมีความผิดทางอาญาตามมาตรา ๑๕๗ ประกอบหมายมาตรา ๘๙ และมาตรา ๘๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยให้ส่งรายงานเอกสาร และความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยและไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินคดีอาญาตามมาตรา ๙๖ และมาตรา ๙๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบวิธีธรรมบัญญัติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗

ต่อมนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ได้ขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทบทวนมติ โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติแจ้งยืนยันตามมติเดิม ให้พิจารณาสั่งลงโทษทางวินัย ผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๔๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล จึงได้พิจารณาโทษทางวินัยหักงานส่วนตำบลดังกล่าวตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ โดยให้ลงโทษ ปลดออกจากราชการ ทั้งนี้ คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัด พิจารณาแล้วมีมติให้หารือแนวทางปฏิบัติการดำเนินการทางวินัยกับพนักงานส่วนตำบลอื่นก่อไป

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เน้นว่าข้อหารือดังกล่าวเป็นกรณีที่คณะกรรมการฯ ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้แทนจากฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และชี้แจงความคิดเห็นของอาญาซึ่งเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ อันมีประเด็นท้องพิจารณาไว้เป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจการได้รับฟังและวินิจฉัยความคิดเห็นของคณะกรรมการฯ ตามกฎหมายหรือไม่

และนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งคณะกรรมการข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ต้องผูกพันตามติดคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในกรณีพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอีกหรือไม่ จึงขอหารือแนวทางการดำเนินการทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ ดังนี้

๑. การณ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ส่วนและวินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการท่าความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการและฐานความผิดอื่นร่วมด้วย ผู้บังคับบัญชาสามารถพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติได้ในทุกฐานโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก และถือเป็นภาระของคณะกรรมการสอบสวนวินัย หรือผู้บังคับบัญชาสามารถพิจารณาโทษทางวินัยได้เฉพาะความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการโดยต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัย เพื่อพิจารณาโทษทางวินัยสำหรับความผิดทางวินัยฐานอื่น

๒. กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ส่วนและวินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการท่าความผิดทางอาญาในความผิดที่ต่อหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตัวแทนหน้าที่ในการยุติธรรม และกระทำการท่าความผิดทางวินัยซึ่งมิใช่ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ผู้บังคับบัญชาสามารถพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติได้โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก และถือเป็นภาระของคณะกรรมการสอบสวนวินัย หรือผู้บังคับบัญชาต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยในกรณีดังกล่าว

๓. การณ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ส่วนโดยไม่ได้วินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการท่าความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือกระทำการท่าความผิดทางอาญาในฐานความผิดที่ต่อหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตัวแทนหน้าที่ในการยุติธรรม แต่ได้วินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการท่าความผิดทางวินัยซึ่งมิใช่ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ผู้บังคับบัญชาสามารถพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติได้โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก และถือเป็นภาระของคณะกรรมการสอบสวนวินัย หรือผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยในการณ์ดังกล่าว

๔. การณ์ตาม ๑. - ๓. หากผู้บังคับบัญชาต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัย เพื่อพิจารณาโทษทางวินัยแล้ว คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจดำเนินการทางวินัยต้องถือเป็นภาระของเอกสารหลักฐานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนทางวินัยหรือไม่ หรือสามารถดำเนินการสอบสวน รวบรวมพยานหลักฐาน พิจารณาความผิด และกำหนดโทษให้ตามหลักเกณฑ์การสอบสวนที่กำหนดในกฎหมาย ระบุข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา โดยไม่ต้องผูกพันตามพยานหลักฐาน ความเห็น และมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๕. การณ์แนวทางปฏิบัติของคณะกรรมการข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นจังหวัด ตั้งท่อไปนี้ถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

กรณีของค้าบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะต้องมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อทำการสอบสวนทางวินัยข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๖ ราย ในเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ โดยคณะกรรมการสอบสวนวินัยและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถพิจารณาโทษทางวินัยโดยไม่ต้องผูกพันตามพยานหลักฐาน ความเห็น และมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. สำหรับข้าราชการที่เกณฑ์อายุก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติแต่งตั้งคณะกรรมการให้ส่วนนั้น นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ไม่สามารถดำเนินการทางวินัยกับบุคคลดังกล่าวได้ เป็นอุปสรรคต่อความเรียบร้อยของการแต่งตั้งคณะกรรมการ
สอบสวนและการสั่งลงโทษทางวินัย ตามข้อ ๒๙ แห่งประกาศคณะกรรมการกลางข้าราชการ
องค์การบริหารส่วนจังหวัด เรื่อง มาตรฐานที่ไว้ไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการ
ทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘

กรณีเทศบาลต่ำบล เมื่อนายกเทศมนตรีมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ
สอบสวนเพื่อดำเนินการทางวินัยพนักงานเทศบาลในเรื่องที่คดีกรรมการ ป.ป.ช. ขึ้นมาความผิด
ถือว่าดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว คณะกรรมการสอบสวนและนายกเทศมนตรีสามารถพิจารณา
ให้ทางวินัยพนักงานเทศบาลดังกล่าวโดยไม่ต้องผูกพันตามหมายห้ามกฎหมาย ความเห็น และมติ
ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยมีผู้แทนกรยททรงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) และผู้แทนสำนักงานป.ป.ช. เป็นผู้แจ้งข้อเท็จจริงด้วย มีความเห็นในเบื้องประเดิม ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ส่วนและวินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการและฐานความผิดอื่นร่วมด้วย ผู้บังคับบัญชาสามารถพิจารณาโทษทางวินัยตามความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติได้ในทุกฐานโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก และถือເเอกสารยงาน เอกสาร และความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นส่วนวันการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยได้หรือไม่ เนื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจในการได้ส่วนและวินิจฉัยข้อความผิดที่เกี่ยวข้องกันทั้งในทางวินัยและทางอาญาเฉพาะการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยศตั้งธรรม และความผิดที่เกี่ยวข้องกันตามที่บัญญัตไว้ในมาตรา ๒๔ (๒) และมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน

*นาที ๒๔ ภาระกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่ແກະອ້ານາງ ຕັ້ງດ້ວຍໃນເປົ້າ

197
נְאָזֶן

(๖) ให้ส่วนและวิบัติข้อความเจ้าหน้าที่ของรัฐฯ สำเร็จโดยดีที่สุด กระทำการความผิดกฎหมายทุกรูปด้วยมือที่หรือกระทำการความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อความเห็นชอบหน้าที่ในการอยู่ต่อธรรม

ก้าวที่สอง จัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

"มาตรา ๔๙ ผู้อพยพกรรมการ ป.ป.ช. ได้สันเข้ามิให้บินจั่งย่าวเข้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำการใดต่อตัวแผ่นหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตัวแผ่นหน้าที่ในการยุติธรรมหรือคุ้มครองด้วยเดือนัก ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้ามีมูลความดีทางอาญา ให้คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. สำรวจงาน สำนวนการต่อส่วน เอกสาร หลักฐาน สำเนาอิเล็กทรอนิกส์ และที่ไวบิจฉัยใบปั๊งอิเล็กทรอนิกส์ในժาดลับวัน เพื่อให้อธิบายถึงผลประโยชน์ของตัวไป

(๖) ดำเนินคดีทางวินัย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สรุประจํางาน สำนวนการได้สูง เอกสารหลักฐาน และคำรับรองอธิบัติบัญชีที่มีอำนาจตั้งตีกอดถอนนายในสามสิบวันเพื่อให้ดำเนินการทางวินัยต่อไป

และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑” เห็นนี้ สำหรับความผิดที่เกี่ยวข้องกันด้วยเป็นกรณีที่คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลทางอาญา ทางวินัย แล้วแต่กรณี ตามความผิดหลักทั้งสามฐานดังกล่าวแล้ว หากมีความผิดอื่นทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับความผิดหลักทางอาญาฐานใดฐานหนึ่งในสามฐาน หรือหากมีความผิดอื่นทางวินัยที่เกี่ยวข้องกับความผิดหลักทางวินัยในลักษณะเดียวกับฐานในฐานหนึ่ง ในสามฐาน คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. ย้อนมีอำนาจที่จะชี้มูลความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องนั้น หรือทางวินัยที่เกี่ยวข้องนั้นไปในคราวเดียวกันได้ ทั้งนี้ ตามนัยเรื่องเรื่องที่ ๓๔/๒๕๖๓^๔ และเรื่องที่ ๗๘๕/๒๕๖๖^๕ และมีผลผูกพันผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนในการพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. มีมติได้ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีกและให้อิสระสำนวนการต่อส่วนของคณะกรรมการฯ ป.ป.ช. เป็นสำนวน การสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย

ประเด็นที่สอง กรณีที่คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. ได้ส่วนและวินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหา กระทำการความผิดทางอาญาในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม และกระทำการความผิดทางวินัยซึ่งมิใช่ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ผู้บังคับบัญชา สามารถพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. มีมติได้โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก และถือเอกสารยงาน เอกสาร และความเห็นของคณะกรรมการฯ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยได้หรือไม่ เนื่องจากเมื่อคณะกรรมการฯ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดทางอาญาในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมซึ่งเป็นความผิดฐานหลักแล้ว ในการชี้มูลความผิดทางวินัยก็จะต้องชี้มูลความผิด ในความผิดฐานหลักอันได้แก่ ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมด้วย หากคณะกรรมการฯ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดทางวินัย

“ในมาตรา ๓๓ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประชอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้มอบหมายให้ในสังกัดนี้

มาตรา ๓๓ คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑๙๓ ๑๙๔

(๔) ให้ส่วนและวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นซึ่งมิใช่บุคคลสาม (๒) หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งแต่ผู้บริหารระดับสูงหรือข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งตัวเองผู้อื่นภายนอกของรัฐฯ ผู้ดำรงตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน รวมทั้งดำรงหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน รวมทั้งดำรงหน้าที่ราชการหรือข้าราชการในบุษต์ตั้งต่ำกว่าที่ร่วมกระทำ ความผิดกับผู้ดำรงตำแหน่งต่างกัน หรือกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือที่กระทำการความผิดในลักษณะที่คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. เห็นสมควรดำเนินการด้วยตามที่คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๑๙๕ ๑๙๖

‘บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง สำนักงาน ป.ป.ช. ขอทบทวนความเห็น คณะกรรมการกฤษฎีกา กรณีการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการดำรงตำแหน่งที่คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดทางวินัย ส่งหรืออนหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นรา ๐๙๐๙/๑๙ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๖ ถึงสำนักเลขานุการคณะกรรมการฯ ป.ป.ช. สำนัก โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา’

‘บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินการทางวินัยกับหน้างานเห็นด้วย กรณีคณะกรรมการฯ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดที่ไม่ใช่การกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ส่งหรืออนหนังสือ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นรา ๐๙๐๙/๐๖๕ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๖ ถึงสำนักเลขานุการคณะกรรมการฯ ป.ป.ช.’

ซึ่งมิใช่ความผิดฐานหลักดังกล่าวแล้ว ตามกระบวนการ บ.บ.ช. ย่อมไม่อาจขึ้นคดีความผิดทางวินัยอื่นที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกันได้ และไม่มีผลสูญพื้นผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนในกรุงพิจารณาโทษทางวินัย แต่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนมีหน้าที่ต้องดำเนินการทางวินัยตามกฎหมาย ระบุข้อบังคับ หรือประกาศ ที่บังคับใช้แก่ผู้ถูกกล่าวหาต่อไป

สำหรับประเด็นที่สาม ประเด็นที่สี่ และประเด็นที่ห้า เมื่อได้ให้ความเห็นไว้ในสองประเด็นข้างต้นแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยอีก

(นายบigray นิลประพันธ์)
เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๖๓

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง สำนักงาน ป.ป.ช. ขอทราบความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา
กรณีการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการตำรวจที่คณะกรรมการฯ ป.ป.ช.
มีมติซึ่งมุ่งความผิดทางวินัย

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ปช ๐๐๗๙/๐๘๔๕ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ เรื่อง ขอทราบผลการหารือ กรณีอำนาจสั่งการของนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับ การดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการตำรวจที่คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. มีมติซึ่งมุ่งความผิดทางวินัย ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. ได้ขอทราบความเห็น ของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณฑ์ที่ ๑) ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจสั่งการ ของนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการตำรวจที่คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. มีมติซึ่งมุ่ง ความผิดทางวินัย ในเรื่องเรื่องที่ ๑๙๙/๒๕๖๑ โดยมีความเห็นแตกต่างในแต่ละประเด็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กรณีผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งอดถอนผู้ถูกกล่าวหา ไม่พิจารณาโดยทางวินัยตามที่คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. มีมติซึ่งมุ่ง เพราะอ้างเหตุที่ผู้ถูกกล่าวหานอกจาก ราชการเกินหนึ่งปีไปแล้วได้หรือไม่ อย่างไร นั้น คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. เห็นว่า การดำเนินการ ทางวินัยและสั่งลงโทษกับข้าราชการตำรวจตามที่คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. ซึ่งมุ่งความผิดยอมเป็นไปตาม หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายประจำบอร์ดธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต ด้วยเหตุผลว่า

(๑) เจตนารมณ์ของบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. สามารถดำเนินการ ทางวินัยกับผู้ที่พ้นจากการการไปแล้วได้ โดยในมาตรา ๕๕ วรคท้าย กำหนดไว้ว่า แม้เจ้าหน้าที่ของรัฐ จะพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไปเกินห้าปีแล้ว ย่อมไม่เป็นการตัดอำนาจของคณะกรรมการฯ ป.ป.ช. ที่จะยกคำกล่าวหาที่ได้มีการกล่าวหาไว้แล้วขึ้นได้ ส่วนได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่พ้นจาก การเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และมาตรา ๕๗ วรคหนึ่ง กำหนดให้ในระหว่างการได้ส่วนข้อเท็จจริง หากปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการการเพรายเหตุใด ๆ นอกจากถึงแก่ความตาย ให้คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการได้ส่วนข้อเท็จจริงเพื่อจะดำเนินคดีอาญา ดำเนินการทางวินัย หรือขอให้ ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน แล้วแต่กรณี ต่อไปได้ ซึ่งบทบัญญัติตามมาตรา ๕๗ ดังกล่าวมิได้กำหนดกรอบ ระยะเวลาเรื่องการดำเนินการทางวินัยไว้แต่ประการใด

นอกจากนี้ มาตรา ๙๑ (๑) และมาตรา ๙๒ วรคหนึ่ง ได้กำหนดกระบวนการ พิจารณาโดยทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาไว้เป็นการเฉพาะ โดยเมื่อคณะกรรมการฯ ป.ป.ช. พิจารณา

พฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดแล้วมีมิติว่าผู้ถูกกล่าวหาผู้ได้กระทำความผิดวินัย ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการที่ดูแลผู้ถูกกล่าวหาด้วยกันเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก และในการพิจารณาโทษทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาให้ถือว่ารายงานเอกสารและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นส่วนหนึ่งของการสอบสวนหากวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย ตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหานั้น ๆ แล้วแต่กรณี ดังนั้น การดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมิติซึ่งมีความผิด จึงมีหน้าที่พิจารณาเพียงสั่งลงโทษทางวินัย โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีกตามมาตรา ๙๒ โดยไม่ได้นำมาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ ซึ่งให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยในกรณีปกติทั่วไปมาใช้บังคับ

(๖) ปัญหาความไม่สอดคล้องของกฎหมายในการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการที่พ้นจากราชการไปแล้ว เมื่อคณะกรรมการต้องมีมติเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบในหลักการให้มีมาตรฐานการดำเนินการทางวินัยกับผู้ที่พ้นจากราชการไปแล้วในราชการฝ่ายพลเรือนตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงาน ก.พ. เสนอ ซึ่งกำหนดให้กรณีการดำเนินการทางวินัยตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมิติซึ่งมีความผิด ให้ดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมิติซึ่งมีความผิด แม้ผู้นั้นจะพ้นจากการไปแล้วโดยไม่นำเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหานามาใช้บังคับ และให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลดำเนินการแก้ไขกฎหมายของตนตามมาตรฐานดังกล่าวข้างต้น ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการต้องให้ความเห็นชอบให้ใช้บังคับมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์กลางดังกล่าวแล้ว จึงมีผลใช้บังคับกับข้าราชการฝ่ายพลเรือนทุกประเภทดังนับตั้งแต่ที่คณะกรรมการต้องมีมติเห็นชอบ

(๗) พระราชบัญญัติตำรวจนาย ๑๔๖๒ มีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๘ ได้เพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา ๙๕/๑ กำหนดให้ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมิติซึ่งมีความผิดข้าราชการตำรวจนายผู้ใดซึ่งออกจากราชการแล้ว การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษแก่ข้าราชการตำรวจนายผู้นั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการบังคับใช้กฎหมาย หรือหากปรากฏว่าผู้นั้นกระทำการผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้ด้วยโทษ จะเห็นได้ว่า บทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมนี้เป็นการอุดช่องว่างของกฎหมาย และเป็นการรองรับการบังคับใช้กฎหมายของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อีกทั้งเป็นการเน้นย้ำให้เห็นว่า เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมิติซึ่งมีความผิดข้าราชการตำรวจนายผู้ใดซึ่งออกจากราชการแล้ว การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษกับข้าราชการตำรวจนายผู้นั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการบังคับและปราบปรามการทุจริต ซึ่งบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวไม่ได้เป็นขยายอันจำกัดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่มีอยู่แต่เดิมแต่อย่างใด

ประเด็นที่สอง ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมิติซึ่งมีความผิดทางวินัยในฐานความผิดที่ไม่ใช่กรณีทุจริตต่อหน้าที่ได้หรือไม่ อย่างไร คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความเห็นว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจให้ส่วนและวินิจฉัยความผิดทางวินัยในฐานความผิดอื่นที่ไม่ใช่กรณีทุจริตต่อหน้าที่ได้เนื่องจากมาตรา ๑๙ (๔) ประกอบมาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการบังคับและปราบปรามการทุจริตฯ กำหนดอันจำกัดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการได้ส่วน

และวินิจฉัยในการนี้มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในกรณีกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำการความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำการความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม สิ่งนี้ได้ระบุไว้เป็นการเฉพาะว่ากรณีใดเป็นความผิดทางวินัย และกรณีใดเป็นความผิดทางอาญา อีกทั้งตามมาตรา ๙๑ ก็ได้แยกกระบวนการดำเนินการทางวินัยและทางอาญาต่างหากจากกัน ซึ่งมาตรา ๙๑ (๑) ก็มีได้บัญญัติว่าจะต้องมีมูลความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเท่านั้น เนื่องจากหากความผิดที่ถูกกล่าวหาเป็นความผิดทางวินัยซึ่งเป็นการกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการรวมอยู่ด้วย คณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ย่อมมีอำนาจที่จะดำเนินการได้ส่วนและวินิจฉัยซึ่งมูลความผิดทางวินัยตามฐานความผิดที่พิจารณาได้

นอกจากนี้ มาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้แก้ไขเพิ่มเติม คำว่า “หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน” ย่อมมีความหมายว่าการได้ส่วนและวินิจฉัยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่กระทำการความผิดเกี่ยวข้องกับการกระทำการกระทำการความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำการความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม อันเป็นการกระทำการเดียว ผิดกฎหมายหลายบทหรือเป็นการกระทำที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำการกระทำการความผิดหักสามขั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ย่อมมีอำนาจได้ส่วนและชี้มูลความผิดในทุกฐานที่เกี่ยวข้องทางอาญาและทางวินัย โดยมิได้จำกัดความหมายเฉพาะว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีอำนาจเฉพาะได้ส่วนความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่เท่านั้น ประกอบกับมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ก็ได้บัญญัติหลักการดังกล่าวข้างต้น อีก โดยเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความผิดทางวินัยในฐานความผิดที่เกี่ยวข้องกัน ย่อมดำเนินการส่งเรื่องไปยังผู้บังคับบัญชาเพื่อดำเนินการทางวินัยได้ต่อไป นอกจากนี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำสั่งที่ ๕๑/๒๕๕๗ สรุปความว่า เมื่อได้มีการประภาคพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ขึ้นใช้บังคับ และบทบัญญัติ มาตรา ๙๑ มีความชัดเจนในประเด็นที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว จึงไม่มีเหตุที่จะต้องวินิจฉัยคดีนี้อีกต่อไป จึงเห็นว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจได้ส่วนและวินิจฉัยความผิดทางวินัยในฐานความผิดอื่นที่ไม่ใช่กรณีทุจริตต่อหน้าที่แต่เป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการได้ เช่น ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบของทางราชการอันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ฐานกระทำการ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอ่ย่างร้ายแรง และฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการอันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงหรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน

สำหรับแนวทางค้ำพิพากษาอื่น ๆ ที่สนับสนุนเหตุผลข้างต้น ได้แก่ ค้ำพิพากษาของศาลฎีกานาญกตีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในคดีหมายเลขแดงที่ ๐๘. ๕/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๒ พิพากษาโดยสรุปว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจที่จะพิจฉาชีว์ที่จังจิตใจของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้ส่วนมาวินิจฉัยซึ่งมูลความผิดฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๙๕ วรรคสอง ได้ เนื่องจากข้อเท็จจริงที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาศัยในการพิจฉายรวมอยู่ในสำนวนการได้ส่วนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการได้ส่วนแล้ว มิใช่นำข้อเท็จจริงหรือพฤติกรรมอื่น นอกสำนวนมาวินิจฉัย การมีมติวินิจฉัยซึ่งมูลความผิดตามข้อหาดังกล่าวของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงไม่ใช่เป็นการวินิจฉัยนอกสำนวนการได้ส่วนข้อเท็จจริงอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย สำหรับ

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการคุณภูมิ (เรื่องเสร็จที่ ๑๕๘/๒๕๕๑) ก็ได้วินิจฉัยท่านองเดียวกันว่า การที่คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. จะมีมติว่าค้ากำไรห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐมีมูลความผิดทางวินัยหรือ มูลความผิดทางอาญาตามมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้นั้น จะต้องปรากฏว่า มูลความผิดตามค้ากำไรห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐ และมูลความผิดที่ปรากฏจากการได้ส่วนข้อเท็จจริงนี้เป็นมูลความผิดที่อยู่ในขอบอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ (ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๑) ด้วย เมื่อปรากฏว่ามูลความผิดทางวินัยดังกล่าวเป็นผลจากการที่นาย ส. ได้กระทำการความผิดต่อตำแหน่ง หน้าที่ จึงมีมูลความผิดทางวินัยที่อยู่ในขอบอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ป.ป.ช. ที่จะซึ่งมูลความผิด ทางวินัยตามมาตรา ๙๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ และผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนต้องพิจารณา ให้มีมติ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบสวนทางวินัยอีก สำหรับการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกกล่าวหาจะมีมูลความผิดทางวินัย หรือไม่นั้นย่อมจะต้องพิจารณาจากกรณีที่กฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล ของผู้ถูกกล่าวหาตนนั้น ๆ ว่าได้กำหนดให้เป็นความผิดทางวินัยหรือไม่ หากกฎหมายหรือระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหาได้กำหนดให้การกระทำการความผิดฐานทุจริต ต่อหน้าที่ กระทำการความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำการความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการ ยุติธรรมเป็นความผิดทางวินัยด้วยแล้ว ผู้ถูกกล่าวหานั้นจะต้องมีความผิดทางวินัยด้วย ดังนั้น มูลความผิดทางวินัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงมีได้มีความหมายแต่เฉพาะ ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่เท่านั้น นอกจากนี้ คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ และคำพิพากษาศาลอุच្�SCII คดีหมายเลขแดงที่ บ. ๒๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๐ ได้วางหลักในเรื่องนี้ไว้ในท่านองเดียวกัน

ประเด็นที่สาม ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนของผู้ถูกกล่าวหาจะต้อง พิจารณาโดยทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาตามฐานความผิดที่คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. มีมติ โดยไม่จำต้องแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก และให้ถือว่ารายงานเอกสารและความเห็นของคณะกรรมการฯ ป.ป.ช. เป็นสำเนาการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยหรือไม่ อย่างไร คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. เห็นว่า มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้บัญญัติกระบวนการดำเนินการทางวินัยกรณีผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งถูกคณะกรรมการฯ ป.ป.ช. มีมติซึ่งมูลความผิดให้เป็นการเฉพาะแล้ว ย่อมส่งผลให้ผู้บังคับบัญชาของ ผู้ถูกกล่าวหามีหน้าที่เพียงพิจารณาโดยทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาตามที่คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. มีมติ ซึ่งมูลเหตุนั้น โดยไม่จำต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก และให้ถือว่ารายงานเอกสารและ ความเห็นของคณะกรรมการฯ ป.ป.ช. เป็นสำเนาการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวน วินัย อันเป็นคุณลักษณะดั้งเดิมของการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวน ทั้งนี้ คำพิพากษาของศาลปกครองคดีหมายเลขแดงที่ บ. ๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ และคดีหมายเลขแดงที่ บ. ๓๐/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ มีคำพิพากษาที่เน้นย้ำ หลักการของบทบัญญัติมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ สรุปได้ว่า หากจะให้ถือการให้ส่วนและวินิจฉัยของ คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. มีผลผูกพันผู้บังคับบัญชาเฉพาะแต่กรณีกระทำการความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่

ราชการ ส่วนการกระทำความผิดฐานอื่นในมูลกรณีเดียวกันผู้บังคับบัญชาต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอีกครั้งหนึ่งนั้น ย่อมก่อให้เกิดความล่าช้าและอาจมีอุปสรรคหลายประการอันเกี่ยวเนื่องกับพยานหลักฐานต่าง ๆ โดยเฉพาะพยานบุคคลที่เคยให้ถ้อยคำในชั้นได้ส่วนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาครั้งหนึ่งแล้ว จะต้องมาเป็นพยานในการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนในเรื่องเดียวกันอีกครั้ง ซึ่งอาจจะไม่ได้รับความร่วมมือและเกิดผลกระทบต่อความยุติธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้

ประเด็นที่สี่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติข่มขู่อย่างไร คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า กรณีพลตำรวจโท ร พลตำรวจตรี ส. แหลม พลตำรวจโท อ. (ยศปัจจุบัน) ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ถึง ๓ ซึ่งถูกข่มขู่ความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบท่องทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี จรรยาบรรณของตำรวจ และนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๗๙ (๑) และ (๒) ประกอบกับมาตรา ๗๙ (๖) แห่งพระราชบัญญัติ ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และกรณีของพลตำรวจตรี จ. ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๔ มีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ ตามมาตรา ๗๙ (๑) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจนาย ฯ และมีมูลความผิดทางอาญา ในการนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจได้ส่วนและวินิจฉัยข่มขู่ความผิดทางวินัย ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ถึง ๓ ในความผิดฐานอื่นที่ไม่ใช่ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ได้ เนื่องจากความผิดทางวินัยของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ถึง ๓ เป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ในส่วนความผิดของผู้ถูกกล่าวหาที่ ๔ เป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ข่มความผิดทางวินัยแล้ว สำนักงานตำรวจแห่งชาติในฐานะผู้บังคับบัญชา ของข้าราชการตำรวจน้ำที่ถูกกล่าวหาต้องพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติโดยมิอาจใช้คุลพินิจฉัยการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดฐานอื่นได้อีกทั้งไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก และให้ถือว่ารายงานเอกสารและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา โดยที่กรณีดังกล่าว เป็นการดำเนินการตามนัยมาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามนัยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๒/๒๕๔๒ ดังนั้น การที่คณะกรรมการกฤษฎีกาเมื่อความเห็นว่าให้สำนักงานตำรวจนาย ฯ ดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการตำรวจน้ำที่ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๙๖ ประกอบกับมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจนาย ฯ ได้ โดยอาจให้นำสำนวนการได้ส่วนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้นั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงไม่เห็นพ้องด้วยเนื่องจากไม่สอดคล้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

ด้วยเหตุผลดังกล่าว การถือเป็นปฏิบัติตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ในเรื่องเสร็จที่ ๑๙๑/๒๕๖๑ เรื่อง อำนาจสั่งการของนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย กับข้าราชการตำรวจน้ำที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติข่มขู่ความผิดทางวินัย จะส่งผลกระทบต่ออำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงได้ขอหารือมายังคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าทบทวนความเห็นในประเด็นดังกล่าวอีกครั้ง

โดยที่ปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวเป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญ สมควรพิจารณาด้วยความรอบคอบ เเละอิทธิพลของคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง^๓ แห่งร่างเบี้ยบຄະกรມการกฤษฎีกา ว่าด้วยการประชุมของกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ จัดให้มี การประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑ และคณะที่ ๒ เพื่อประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกรณีพิเศษ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๑ และคณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงาน ป.ป.ช. โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นผู้ซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า โดยที่บทเฉพาะกาลมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง^๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๒๑ กำหนดให้ การดำเนินการลงโทษทางอาญาข้อเท็จจริงและรับร่วมพยานหลักฐาน ให้ส่วน และมีความเห็นหรือวินิจฉัยที่ดำเนินการในโดยชอบอยู่แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๒๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๒๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๒๑ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงตามข้อหารือนี้ว่า การได้ส่วนและวินิจฉัยขึ้นถูกความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๒๑ มีผลใช้บังคับ

“ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะในหลายด้านหรือต้องการความรอบคอบในการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เลขานิยการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจขอให้กรรมการกฤษฎีกาสองหรือสามคณะมาประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกรณีพิเศษก็ได้

ฯลฯ

ฯลฯ

“ มาตรา ๑๒ ใน การดำเนินการตรวจรับคำกล่าวหา ลงโทษทางอาญาข้อเท็จจริงและรับร่วมพยานหลักฐาน ให้ส่วนและมีความเห็นหรือวินิจฉัย และการดำเนินการให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพรษร่าวยผิดปกติหรือ มีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ บรรดาที่ดำเนินการไปโดยชอบอยู่แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๒๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๒๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยถือว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๒๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งบรรดาจะเป็นบังคับ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๒๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่ให้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังมีผลใช้บังคับอยู่ต่อไป ทั้งนี้ เว้นแต่ คณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะมีมติให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

และไม่ปรากฏว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้ดำเนินการเป็นอย่างอื่น^{๑๐} กรณีจังต้องพิจารณาตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

สำหรับประเด็นข้อโต้แย้งของสำนักงาน ป.ป.ช. คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๑ และคณะที่ ๒) พิจารณาแล้วมีความเห็นในแต่ละประเด็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการกลางไทยทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาที่ออกจากราชการเกินหนึ่งปีแล้วตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติซึ่งมูลได้หรือไม่ อย่างไร เห็นว่า เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดตามขอบอำนาจหน้าที่ของตนแล้ว ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการกลางไทยทางวินัยตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เพียงได้และอย่างไรนั้น ย่อมเป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการนั้น ๆ ทั้งนี้ ตามเรื่องเสร็จที่ ๕๙๖/๒๕๕๓^{๑๑} การที่บันทึกบัญญัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการใด ๆ ต่อไปได้เมื่อว่าผู้ถูกกล่าวหาจะออกจากราชการไปแล้ว เช่น มาตรา ๕๗^{๑๒} ที่กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการให้ส่วนข้อเท็จจริง หรือดำเนินการทางวินัยต่อไปได้แม้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากราชการ หรือมาตรา ๘๔^{๑๓} ที่กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยกคำกล่าวหาขึ้นให้ส่วนได้แม้เจ้าหน้าที่ของรัฐจะพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไปแล้วก็ตาม แต่บทบัญญัติดังกล่าวก็เป็นเพียงบทบัญญัติที่ให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการดำเนินการ ไม่ได้เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจผู้บังคับบัญชาที่จะดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหาต่อไปได้ด้วย การดำเนินการของผู้บังคับบัญชาในการพิจารณาโทษทางวินัยย่อมต้อง

“การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติให้ดำเนินการเป็นอย่างอื่นได้มากน้อยเพียงใด ไม่ได้เป็นประเด็นการพิจารณาตามข้อหารือนี้”

“บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินการทางวินัยแก้ข้าราชการทหารที่เกียรติอย่างราชการแล้ว ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จำนวนมาก ที่ นร ๐๙๐๙/๘๘๗ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๓ ถึงสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

“มาตรา ๕๗ ในระหว่างการให้ส่วนข้อเท็จจริง หากปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากการเพรษเดotide นอกจากดึงแก่ความหาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการให้ส่วนข้อเท็จจริงเพื่อจะดำเนินคดีอาญา ดำเนินการทางวินัย หรือขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน แล้วแต่กรณี ต่อไปได้

“ในการที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากการอันเนื่องมาจากความดายให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการให้ส่วนข้อเท็จจริงเพื่อขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินต่อไปได้

“มาตรา ๘๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๙๙ การกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐดังต่อไปนี้ ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ให้กล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินห้าปี

๑๐

๑๑

ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยอาชญากรรม ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งได้พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไปเกินห้าปีแล้ว ย่อมไม่เป็นการตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะยกคำกล่าวหาที่ได้มีการกล่าวหาไว้แล้วหรือกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นกระทำผิดซึ่งได้ส่วนได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพ้นจากตำแหน่งหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ แล้วแต่กรณี

เป็นไปตามที่กฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหาได้ให้อำนาจไว้ สำหรับมาตรา ๔๒^๑ และมาตรา ๕๓^๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ เป็นแต่เพียงบทบัญญัติที่ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโทษทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาตามความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีกเท่านั้น

เมื่อข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ปรากฏว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นช่วงเวลาหลังจากผู้ถูกกล่าวหาออกจากราชการไปแล้ว กล่าวคือ พลตำรวจโท ร. เกษยณอาญาชการเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ พลตำรวจตรี อ. ลาออกจากการเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ และพลตำรวจตรี อ. ลาออกจากราชการเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ดังนั้น การที่มาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง^๓ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจนายหัวหน้า ที่ พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น กำหนดเงื่อนไขไว้ว่า ข้าราชการตำรวจนายหัวหน้าได้ถูกสอบสวนในกรณีการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือมีกรณีที่ถูกชี้มูลความผิดตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไว้แล้ว เมื่อต่อมาข้าราชการตำรวจนายหัวหน้าจะออกจากราชการไปแล้วก็ให้ทำการสอบสวนต่อไปได้ แต่ต้องดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันออกจากการ หากล่วงเลยระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้อย่างชัดเจนมาโดยตลอด โดยได้คำนึงถึงเจตนาของผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนจึงไม่สามารถลงโทษทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจนายหัวหน้าได้

สำหรับในเรื่องนี้จะเห็นได้ว่า คณะกรรมการกฤษฎีกากล่าวแนวทางในเรื่องข้อบุกเบิก การดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้อย่างชัดเจนมาโดยตลอด โดยได้คำนึงถึงเจตนาของผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนจึงไม่สามารถลงโทษทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจนายหัวหน้าได้

มาตรา ๔๒ ในกรณีมูลความผิดทางวินัย เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาเหตุการณ์ แห่งการกระทำความผิดแล้วมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดได้กระทำความผิดวินัย ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มืออยู่ พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นเพื่อพิจารณา โทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก ในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่ารายงานเอกสารและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำเนาของเอกสารสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย ตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วย การบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหานั้น ๆ แล้วแต่กรณี

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๔๓ เมื่อได้รับรายงานตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่งและรับทราบแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณาลงโทษภายนอกทางภายนอกในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง และให้ผู้บังคับบัญชาหรือ ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนส่งสำเนาคำสั่งลงโทษตั้งกล่าวไปให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายนอกในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ออกคำสั่ง

มาตรา ๔๔ ข้าราชการตำรวจนายหัวหน้าได้ถูกสอบสวนในกรณีการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือมีกรณีที่ถูกชี้มูลความผิดตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไว้แล้ว เมื่อต่อมาข้าราชการตำรวจนายหัวหน้าจะออกจากราชการไปแล้วก็ให้ทำการสอบสวนต่อไปได้ แต่ต้องดำเนินการสอบสวน ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันออกจากราชการ

ฯลฯ

ฯลฯ

การทุจริตฯ อย่างรอบคอบแล้ว ทั้งนี้ ในการพิจารณาข้อหารือตามเรื่องเสร็จที่ ๑๙๔/๒๕๖๑ คณะกรรมการการถูกปฏิเสธ (คณะที่ ๑) พิจารณาอยู่บนหลักการและบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนี้ แม้ว่าปัจจุบันมาตรา ๘๕/๑^{๓๐} แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติตำรวจนายแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ จะมีผลใช้บังคับแล้วทั้งแต่วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๒ แต่โดยที่ข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ปรากฏว่ามีการกล่าวหาผู้ถูกกล่าวหาต่อคณะกรรมการการ ป.ป.ช. ในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ คณะกรรมการการ ป.ป.ช. มีมติขึ้นมูลความผิดในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘ และสำนักงาน ป.ป.ช. มีหนังสือแจ้งให้สำนักงานตำรวจนายแห่งชาติดำเนินการพิจารณาโทษทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาตามมติคณะกรรมการการ ป.ป.ช. ในวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๐ ซึ่งกระบวนการทางวินัยในทุกขั้นตอนเกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติตำรวจนายแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับ ดังนั้น การดำเนินการพิจารณาลงโทษผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นข้าราชการตำรวจนายของสำนักงานตำรวจนายแห่งชาติตามมาตรา ๘๕^{๓๐} แห่งพระราชบัญญัติตำรวจนายแห่งชาติฯ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนี้ จึงเป็นการดำเนินการโดยชอบแล้ว

สำหรับเหตุผลที่ว่า มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๘ ซึ่งเห็นชอบให้มี มาตรฐานการดำเนินการทางวินัยกับผู้ที่พ้นจากการการไปแล้ว จะมีผลให้บังคับกับข้าราชการครัว ในเรื่องนี้ด้วยนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ นั้น คณะกรรมการคุณภูมิ (คณะที่ ๑) ได้เคยให้ ความเห็นไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๑๙/๒๕๖๐ แล้วว่า มติคณะรัฐมนตรีที่เห็นชอบมาตรฐาน การดำเนินการทางวินัยกับผู้ที่พ้นจากการการไปแล้วนี้ เป็นการเห็นชอบในเชิงนโยบายที่มุ่งจะกำหนด แบบแผนในการปฏิริหาราชการเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยกับผู้ที่พ้นจากการการไปแล้วให้เป็นไป ในแนวทางเดียวกัน มิได้มีผลให้เป็นการยกเว้นมิให้นำเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วย การบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหามาใช้บังคับกับกรณีดังกล่าว แม้ว่ามติคณะรัฐมนตรีจะมีผล ผูกพันให้หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการก็ตาม แต่ติดตามรัฐมนตรีก็ไม่อนาจขัดหรือแย้งกับกฎหมายได้ คงมีผลให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี ดังกล่าว ดังข้อเท็จจริงที่ปรากฏอยู่ ดังนั้น เมื่อในขณะที่คณะกรรมการ พ.ป.ช. ขึ้นมาความผิด

๕๐บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจสั่งการของนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการตำรวจที่คณะกรรมการการ ป.ป.ช. มีมติขึ้นความเห็นชอบความพิดทางวินัย ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สบ ที่ นร ๐๙๐๔/๔๘๗ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักเลขานุการคณะกรรมการทรัพยากรด

๓๙ มาตรา ๕๕/๑ ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีต้นข้อมูลความผิดข้าราชการต่ำรangs ให้ซึ่งออกจาก ราชการแล้ว การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษแก่ข้าราชการต่ำรangs นั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือกฎหมายว่าด้วย มาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต้ว่าแต่กรรชี

การดำเนินการทางวันยามารคหนึ่ง หากปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดด้วยข้อฟ้องร้ายแรงก็ให้ลงโทษประดิษฐ์

๓๖“บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจสั่งการของนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการพลเรือนซึ่งพ้นจากการแล้ว ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ลับที่ นร ๐๕๐๕/๓๔ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ ถึงสำนักเลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา”

ไม่มีกฎหมายของข้าราชการตำราจกกำหนดให้เป็นอย่างอื่น จึงไม่อ้างอ้างมติคณะกรรมการรัฐมนตรีดังกล่าวมาใช้บังคับกับการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการตำราในกรณีนี้ได้

ประเด็นที่สอง ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนสามารถลงโทษทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาตามที่คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. มีมติซึ่งมีความผิดทางวินัยในฐานความผิดที่ไม่ใช่กรณีทุจริตต่อหน้าที่ได้หรือไม่ เห็นว่า การที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนจะสามารถลงโทษทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาตามที่คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. มีมติได้เพียงในนั้น จะต้องปรากฏเหตุอันเป็นที่มาแห่งการลงโทษทางด้วยว่าคณะกรรมการฯ ป.ป.ช. ได้ซึ่งมีความผิดตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตนหรือไม่ ซึ่งเมื่อพิจารณาข้อบอกราบเรือรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตามมาตรา ๑๙ (๔)^๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ได้ส่วนและวินิจฉัยเจ้าหน้าที่ของรัฐดังแต่ผู้บริหารระดับสูงหรือข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งดังแต่ผู้อำนวยการกอง กรณีกระทำการทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมหรือความผิดที่เกี่ยวข้องกันดังนั้น หากมีความผิดที่ปรากฏตามคำกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐและมีความผิดที่ปรากฏจากการได้ส่วนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการฯ ป.ป.ช. อยู่ในขอบอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ป.ป.ช. แล้ว คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. ย่อมมีอำนาจซึ่งมีความผิดทางวินัยหรือมีความผิดทางอาญาและดำเนินการต่อไปได้ตามมาตรา ๑๙^๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน

“มาตรา ๑๙ คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

(๔) ให้ส่วนและวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นซึ่งมีเชื้อบุคลตาม (๒) หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดังแต่ผู้บริหารระดับสูงหรือข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งดังแต่ผู้อำนวยการกองรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมหรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน รวมทั้งดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการในระดับต่ำกว่าที่ร่วมกระทำการทุจริตกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว หรือกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือที่กระทำการทุจริตในลักษณะที่คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. เห็นสมควรดำเนินการด้วยตามที่คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ฯลฯ

“มาตรา ๑๙ เมื่อคณะกรรมการฯ ป.ป.ช. ได้ส่วนข้อเท็จจริงแล้วมีมติว่าข้อกล่าวหาได้มีมูลให้ซักถามล่าหาหนึ่นเป็นอันตกไป ขอกล่าวหาได้ที่คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. มีมติว่ามีมูลความผิดให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๖

(๒) ดำเนินความผิดทางอาญา ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๗

และปรับปรุงการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ทั้งนี้ ตามแนวทางในเรื่องสิ่งที่ ๓๗/๒๕๖๒^{๑๙} เรื่องสิ่งที่ ๑๗๒/๒๕๕๗^{๒๐} และเรื่องสิ่งที่ ๑๘๘/๒๕๕๗^{๒๑}

สำหรับกรณี “ความผิดที่เกี่ยวข้องกัน” คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะสามารถชี้มูลความผิด ที่เกี่ยวข้องกันได้เพียงใดนั้น ย่อมต้องปรากฏว่ามูลความผิดที่เกี่ยวข้องกันจะต้องมีความสัมพันธ์ ในลักษณะเดียวกันกับความผิดสามฐานหลักที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลแล้ว อันได้แก่ ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม นอกจากนี้ จะต้องปรากฏว่าฐานความผิดทางวินัยที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลนั้น ได้มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ ที่ใช้กับผู้ที่จะถูกดำเนินการทางวินัยบัญญัติไว้ชัดเจนว่าการกระทำในลักษณะนั้น ถือเป็นความผิดทางวินัยด้วย ทั้งนี้ ตามแนวทางในเรื่องสิ่งที่ ๓๗/๒๕๖๒^{๑๙} และเรื่องสิ่งที่ ๑๘๘/๒๕๕๗^{๒๐}

เมื่อข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิด พลตำรวจโท ร.

พลตำรวจตรี ส และพลตำรวจตรี ย ว่า มีความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติคณะกรรมการรัฐมนตรี จรรยาบรรณของตำรวจ และนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้ราชการเสียหายอย่างร้ายแรง และฐานประมาทเลินเล่อ ในหน้าที่ราชการอันเป็นเหตุให้ราชการเสียหายอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๗๘^{๒๒} (๑) และ (๙) ประกอบกับ

๑๙บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินการทางวินัยแก่อดีตข้าราชการ พลเรือนสามัญตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงในการกระทำที่ไม่ใช่ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ลับ ที่ นร ๐๘๐๔/๑๒๑ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒ ถึงสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒๐บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การพิจารณาโทษทางวินัยหนังงานส่วนห้องดิน ตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายหลังการมีคำพิพากษาศาลอุचितของสูงสุด คดีหมายเลขแดง ที่ ย. ๑๐๓๗/๒๕๕๘ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๘๐๔/๒๔๘ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ ถึงสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒๑บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ใน การพิจารณาได้ส่วนและวินิจฉัยเกี่ยวกับความผิดทางวินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ลับ ที่ นร ๐๘๐๔/๐๖๘๔ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๙ ถึงสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒๒บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินการทางวินัยกับพนักงานเทศบาล กรรณิคคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งชี้มูลความผิดที่ไม่ใช่การกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๘๐๔/๒๖๕ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ ถึงสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒๓บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินการทางวินัยตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในกรณีมีการวินิจฉัยความผิดที่เกี่ยวข้องกัน ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ลับ ต่อวนที่สุด ที่ นร ๐๘๐๔/๕๐ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๒ ถึงสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒๔มาตรา ๗๘ การกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ได้แก่ การไม่รักษาวินัยตามที่บัญญัติเป็นข้อปฏิบัติและข้อห้ามในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติคณะกรรมการรัฐมนตรี จรรยาบรรณของตำรวจ และนโยบายของรัฐบาลโดยไม่ให้เสียหายแก่ราชการ

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความดังใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้า แก่ราชการ เอื้อประโยชน์ รวมทั้งรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ และต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๗๙^{๒๒} (๖) แห่งพระราชบัญญัติตำราจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ได้มีมูลความผิดสามฐานหลัก ได้แก่ ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เสียก่อน คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงไม่อาจมีมูล “ความผิดที่เกี่ยวข้องกัน” ได้ เพราะมูลความผิดทางวินัยในเรื่องนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับความผิดสามฐานหลักดังที่ได้กล่าวข้างต้น ดังนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงไม่มีอำนาจมีมูลความผิดทางวินัยฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติคณะกรรมการรัฐมนตรี จรรยาบรรณของตำรวจ และนโยบายของรัฐบาล กับข้าราชการตำราจสามารถนี้ได้

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น หากการมีมูลของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้กระทำภายในขอบอำนาจหน้าที่ของตนแล้ว กระบวนการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาอยู่ต้องเป็นไปตามมาตรา ๗๗^{๒๓} แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่จะต้องพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติโดยไม่จำต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก และให้อ้วกว่ารายงานเอกสารและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย แต่หากการมีมูลของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีได้อยู่ภายในขอบอำนาจหน้าที่ของตน การมีมูลดังกล่าวຍ่อมมีผลเป็นเพียงข้อเสนอแนะต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนของผู้ถูกกล่าวหานั้น ๆ เพื่อให้ดำเนินการทางวินัยต่อไปเท่านั้น

ประเด็นที่สาม ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนของผู้ถูกกล่าวหา จะต้องพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติโดยไม่จำต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก และจะให้อ้วกว่ารายงานเอกสารและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยหรือไม่นั้น เมื่อได้ให้ความเห็นไว้ในประเด็นที่สองแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยอีก

ประเด็นที่สี่ สำนักงานตำราจแห่งชาติต้องดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติขึ้นอย่างไร เห็นว่า เมื่อการมีมูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในกรณีนี้ แบ่งออกได้เป็น ๒ ส่วน กล่าวคือ

กรณีที่หนึ่ง ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นข้าราชการตำราจที่พ้นจากการไปแล้ว ได้แก่ พลตำราจโท ๑ พลตำราจตรี ๑ และพลตำราจตรี ๑ เมื่อล่วงเลยระยะเวลาที่กำหนดให้ดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีไปแล้ว ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจึงไม่สามารถลงโทษทางวินัยกับข้าราชการตำราจที่ออกจากราชการไปแล้วได้ตามมาตรา ๗๙^{๒๔} แห่งพระราชบัญญัติตำราจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น

๔ มาตรา ๗๙ การกระทำการผิดวินัยอย่างร้ายแรง ได้แก่การกระทำการดังต่อไปนี้

ฯลฯ

(๖) กระทำการหรือละเว้นการกระทำใด ๆ รวมทั้งการกระทำการผิดตามมาตรา ๗๘ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

ฯลฯ

๔๗ ประดุจเชิงอรรถที่ ๗, ข้างต้น
๔๘ ประดุจเชิงอรรถที่ ๘, ข้างต้น

ฯลฯ

กรณีที่สอง ผู้ถูกกล่าวหาที่ยังคงรับราชการอยู่ แต่ถูกคณะกรรมการฯ ชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฏ ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี จารยาบรรณของตำรวจ และนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ในกรณีนี้คือ พลตำรวจโท อ. (ตำแหน่งปัจจุบัน) นั้น เมื่อปรากฏว่า คณะกรรมการฯ ไม่ได้ชี้มูลความผิดในข้ออำนาจหน้าที่ของตน การแจ้งผลไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งเป็นเพียงข้อเสนอแนะไปยังผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาคนนั้น ๆ เพื่อให้ดำเนินการทางวินัยต่อไป และเมื่อมีการกล่าวหาข้าราชการตำรวจว่ามีการกระทำความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง สำนักงานตำรวจแห่งชาติยอมมีหน้าที่ต้องดำเนินการทางวินัยต่อไปตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๑ และคณะที่ ๒) มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ตามกฎหมายปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม กล่าวคือ ในระยะเริ่มต้นเมื่อมีการตั้งหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการทุจริตขึ้นนั้น หน่วยงานดังกล่าวยังเป็นหน่วยงานของฝ่ายบริหาร การกำหนดหน้าที่และอำนาจจึงกำหนดไว้อย่างกว้างให้ครอบคลุมทั้งการทุจริตและการกระทำผิดวินัยอย่างอื่น คณะกรรมการฯ ที่ดำเนินการในเรื่องนี้ จึงมีเชื้อว่า “คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (คณะกรรมการฯ ป.ป.ป.)” ต่อมา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๘๐ ได้เปลี่ยนสภาพขององค์กรณีให้เป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ โดยกำหนดให้มีหน้าที่และอำนาจเฉพาะการปราบปรามการทุจริตและที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต และกำหนดชื่อใหม่ เป็น “คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการฯ ป.ป.ช.)” โดยตัดอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบเรื่องประพฤติมิชอบออก การที่ซื้อ สถานะ และขอบเขตอำนาจหน้าที่เปลี่ยนแปลงไป น่าจะแสดงให้เห็นถึงเจตนาณณ์ของกฎหมายว่า บุคคลของคณะกรรมการฯ ป.ป.ช. ดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้ได้ผลอย่างจริงจังและรวดเร็ว ส่วนความผิดทางวินัยอื่น ๆ เป็นเรื่องที่ผู้บังคับบัญชาและผู้รับผิดชอบหน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการไปตามหน้าที่และอำนาจของตน

นางสาว

(นางพงษ์สวاث ก้ายอรุณสุทธิ)

รองเลขานุการฯ รักษาราชการแทน

เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๖๓

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การดำเนินการทางวินัยกับพนักงานเทศบาล กรณีคณะกรรมการฯ ป.ป.ช.
ข้อมูลความผิดที่ไม่ใช่การกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

กรรมสั่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือ ที่ มหา ๐๙๐๙.๕/๑๗๒๗๘ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้รับ

๑. เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๒ คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. มีมติข้อมูลความผิดทางวินัย อย่างร้ายแรงกับนางสาว

ซึ่งดำรงตำแหน่ง

ในขณะนั้น ตามข้อ ๑๙ แห่งประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัด เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๔ และมูลความผิดทางอาญาฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามมาตรา ๑๕๙ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

๒. ในการประชุมคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัด (ก.ท.จ.) ครั้งที่ ๕/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ก.ท.จ. ได้พิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยแล้วเห็นว่า นางสาว ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำการผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ซึ่งไม่มีอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการฯ ตามมาตรา ๑๙ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการบังคับและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งสถาคคล้องกับ คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขคดีที่ อ. ๑๒๓๔/๒๕๕๘ ที่ให้เป็นผลยกพ้นกับเทศบาล ตำบล ๑ และไม่จำต้องถือเอกสารยังงานการได้ส่วนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการฯ ป.ป.ช. เป็นส่วนวันการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยตามมาตรา ๙๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว เทศบาลตำบล จึงต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยนางสาว ตามที่คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. ข้อมูลความผิด แต่เนื่องจากกรณี ดังกล่าวยังไม่มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ก.ท.จ. จึงมีมติเห็นชอบให้หารือคณะกรรมการฯ พนักงานเทศบาล (ก.ท.) ว่าความเห็นดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ เพื่อจะได้ดำเนินการให้ถูกต้องต่อไป

๓. คณะกรรมการฯ ลงวันที่ ๑๑/๒๕๖๑ นี้ ให้ดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการบังคับและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ และคณะกรรมการฯ ได้ให้ส่วนข้อเท็จจริงและข้อมูลความผิดทางวินัยในความผิดฐานอันนักจากความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เช่น ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยบังใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระหว่างข้อ

ทางราชการ นิติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ อย่างร้ายแรง ฐานประมาทเดินเลื่อนในหน้าที่ราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชาอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ฯลฯ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับ (๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑) ซึ่งยังมีเรื่องที่คณาจารย์ ป.ป.ช. ได้มีมติเช่นกับกรณีดังการพิจารณาอยู่แล้วก่อนหนึ่งที่ต้องบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย กรณีเข่นผู้บริหารท้องถิ่นในฐานะผู้บังคับบัญชา และคณะกรรมการบ้านราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด (ก. จังหวัด) ในฐานของค่าที่มีหน้าที่ในการพิจารณารายงาน การดำเนินการทางวินัยด้วยการต่อไปอย่างไร กล่าวก็อ ผู้บังคับบัญชาและ ก. จังหวัด จะต้องผูกพันตามติดคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวโดยที่จารณาลงโทษทางวินัยตามฐานความผิด ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอีก และสามารถถือเอกสารรายงานการให้ส่วนข้อเท็จจริงและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาเป็นสำเนา ในการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยได้ หรือจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าจะทำความผิดทางวินัยฐานอื่นนั้น เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาได้มีโอกาสโต้แย้งซึ่งแสดงพยานหลักฐานและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ซึ่งเป็นขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญในการลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่พนักงานส่วนท้องถิ่น ตามกฎหมาย และรายงานการดำเนินการทางวินัยดังกล่าวให้ ก. จังหวัด พิจารณาดำเนินการตาม ข้านาจหน้าที่ด่อไป หันนี้ เพื่อให้การดำเนินการทางวินัยข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นกรณี คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติเช่นกับความผิดของผู้บังคับบัญชาและ ก. จังหวัด เป็นไปตามกฎหมาย บังเกิดความยุติธรรม และไม่เป็นปัญหาในทางปฏิบัติในกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัย

ประเด็นที่สอง กรณีมีการกระทำการความผิดวินัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ต่อส่วนข้อเท็จจริงและข้อมูลความผิดทางวินัยในความผิดฐานอื่นนอกจากความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เช่น ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยยังใจไม่ปรบปรุงด้วยความกูหมาย ระบุข้อบังคับของทางราชการ นิติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ฐานประมาทเดินเลื่อนในหน้าที่ราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชาอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ฯลฯ ภายหลังวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับ (๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑) กรณีเข่นผู้บริหารท้องถิ่นในฐานะผู้บังคับบัญชา และ ก. จังหวัด ในฐานของค่าที่มีหน้าที่ในการพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยจะต้องดำเนินการต่อไปอย่างไร กล่าวก็อ ผู้บังคับบัญชาและ ก. จังหวัด จะต้องผูกพันตามติดคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติ

โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอัก และสามารถตือเข้ารายงานการได้ส่วนข้อเท็จจริงและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาเป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยได้ หรือจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอัก

โดยที่ปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวเป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญ สมควรพิจารณาด้วยความรอบคอบ เศร้าอิทธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการประชุมของกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑ และคณะที่ ๒) เพื่อประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกรณีพิเศษ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๑ และคณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือของการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (การส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ผู้แทนเทศบาลตำบลฯ แล้วผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า นางสาว มีความผิดทางอาญาฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ตามมาตรา ๑๕๗^๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา แต่เนื่องจากข้อ ๓ แห่งประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัด เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ฯ ไม่ได้กำหนด ฐานความผิดทางวินัยอย่างรายแรงกรณีการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดไว้ดังเช่นกรณีของข้าราชการพลเรือน มีเพียงแต่กรณีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มีควรได้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงไม่อาจข่มสูญความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามข้อ ๓ แห่งประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาล

*ข้อ ๑๖ ในกรณีที่ต้องการความช่วยเหลือในทำเลด้านหรือต้องการความรอบคอบในการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เศร้าอิทธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจขอให้กรรมการกฤษฎีกาสองหรือสามคนมาประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกรณีพิเศษก็ได้

ฯลฯ

*มาตรา ๑๕๗ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ด้วยประการใดๆ ก็ได้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถ้วนลงแต่หนึ่งบาท หรือทั้งทั้งปรับ

*ข้อ ๓ พนักงานเทศบาลต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความเรื่องด้วยสุจริตและเที่ยงธรรม ห้ามมิให้อำนาจหรือยอมให้ผู้อื่นอำนาจหน้าที่ราชการของตนไม่ว่าจะโดยทางตรง หรือทางอ้อมหากประ伊斯ันให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ ที่มีควรได้เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

จังหวัด ได้ และได้ชี้มูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานกระทำการอันใดอันได้ซึ่งว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๓๙ แห่งประกาศฉบับเดียวกันนี้แทน

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๑ และคณะที่ ๒) พิจารณาแล้ว เห็นว่า กรณีข้อหารือนี้มีประเดิมปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่า เมื่อคณะกรรมการ บ.บ.ช. ได้ให้ส่วนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยในความผิดฐานอื่นนอกจากความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ว่าก่อนหรือหลังวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับ ผู้บริหารห้องค้น และ ก. จังหวัด จะพิจารณาลงโทษทางวินัย ผูกอกล่าวหาตามมติของคณะกรรมการ บ.บ.ช. ได้หรือไม่ อย่างไร และมีความเห็นว่า โดยที่มาตรา ๑๙๒ วรรคหนึ่ง^๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติให้การให้ส่วนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยที่ดำเนินการไปโดยชอบอยู่แล้ว ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เว้นแต่คณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะมีมติให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนั้น แม้ว่าคณะกรรมการ บ.บ.ช. จะได้ให้ส่วนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยก่อนหรือหลังวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับ หากได้เริ่มต้นดำเนินการมาแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการกล่าวหา การแสวงหาข้อเท็จจริง หรือการได้ส่วนก์ตาม

“ข้อ ๓๙ พนักงานเทศบาลต้องรักษาเชื่อถือเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ ราชการของตนให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ซึ่งว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว”

การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด ให้จำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำให้บุคคลเสียหาย หรือความผิดกฎหมาย หรือกระทำการอันได้รับได้ซึ่งว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๑๙๒ ในการดำเนินการตรวจสอบค่าคราฟ แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน ให้ส่วนและมีความเห็นหรือวินิจฉัย และการดำเนินการให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินพระราชวิริยาภิเษก ผิดปกติหรือมิทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ บรรดาที่ดำเนินการไปโดยชอบอยู่แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้เป็นวันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยดีกว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งบรรดาเบียนข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือนิติของคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่เกี่ยวข้องที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังมีผลใช้บังคับอยู่ต่อไป ทั้งนี้ เว้นแต่คณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะมีมติให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

การดำเนินการทางวินัยดือไปจังต้องพิจารณาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๖ เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ท่อไป

เมื่อมาตรา ๗๙ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ได้ส่วนและวินิจฉัยเจ้าหน้าที่ของรัฐดังแต่ผู้บริหารระดับสูงหรือข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งดังแต่ผู้อำนวยการกอง การนิกรหักทำความผิดฐานทุจริตด้อยหน้าที่หรือกระทำการทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมหรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน ดังนั้นหากมูลความผิดที่ปรากฏตามค่าครองใช้ทางเจ้าหน้าที่ของรัฐและมูลความผิดที่ปรากฏจากการได้ส่วนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. อุปในขอบอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วคณะกรรมการ ป.ป.ช. ย่อมมีมิติซึ่งมูลความผิดทางวินัยหรือมูลความผิดทางอาญาและดำเนินการต่อไปได้ตามมาตรา ๘๑^๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเดียวกัน อย่างไรก็ตี การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะสามารถถือมูลความผิดที่เกี่ยวข้องกันได้เทียงได ย่อมต้องปรากฏว่ากฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือประกาศ ที่ใช้กับผู้ที่จะถูกดำเนินการทางวินัยบัญญัติไว้ซึ่งเงื่อนว่าการกระทำในลักษณะใดที่จะถือเป็นความผิดทางวินัย และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ได้ส่วนและวินิจฉัยในการกระทำการทำความผิดฐานทุจริตด้อยหน้าที่ ความผิดด้วยตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมซึ่งเป็นสมฐานความผิดหลักเสียก่อนจึงจะสามารถดำเนินการกับความผิดอื่นที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้นในรายเดียวกันได้ ตามแนวทางในเรื่องเครื่องที่ ๑๕๑/๒๕๕๖^{๑๐}

“มาตรา ๑๙ คณะกรรมการการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

רשות רשות

(๔) ให้ส่วนและวินัยอธิบายผู้ต้องค่าແเน່ງทางการเมืองอันซึ่งໃຫຍຸບຸກຄຸຄານ (๒) หรือເຈັ້ນນໍາທີ່
ຂອງຮັກທັງແຕ່ຜູ້ບໍລິຫານຮະດັບສູງໂຮງໝໍພາກສົງເປົ້າມາດີກຳມືດຕະກຳ ກະທຳຄວາມມີດ
ຮູ້ທັງຈົບທັງໝົດທີ່ນໍາທີ່ໂຮງໝໍກະທຳຄວາມມີດຕະກຳດໍາແນ່ງນໍາທີ່ຮາກການຮ້ອງຄວາມມີດຕະກຳດໍາແນ່ງນໍາທີ່ໄດ້ກະທຳມີດ
ຄວາມມີດຕະກຳທີ່ເຖິງຂອງກັນ รวมທັງດໍາເນີນກັບເຈັ້ນນໍາທີ່ຂອງຮັກທັງໝົດທີ່ຮ້ອງກະທຳຄວາມມີດຕະກຳດໍາແນ່ງນໍາທີ່ໄດ້ກະທຳມີດ
ກັບຜູ້ຕ້ອງກ່າວດໍາແນ່ງດັ່ງກ່າວ ບໍລິຫານກັບຜູ້ຕ້ອງກ່າວດໍາແນ່ງທາງການນຶ່ງ ອີ່ກະທຳຄວາມມີດຕະກຳໃນລັກຄະນະທີ່ຄົມຍົກຮຽມການ ປ.ປ.ຊ.
ເຫັນສ່ວນຕົວດໍາເນີນກັບຜູ້ຕ້ອງກ່າວດໍາແນ່ງທາງການນຶ່ງ ປ.ປ.ຊ ກໍາທັນດີ ໂດຍປະກາດກົງຈານເນັດກາ

רָאשָׁה

“มารา ๘๑ เมื่อคณะกรรมการฯ ให้ส่วนข้อเท็จจริงแล้วมีมติว่าข้อกล่าวหาได้มีมูล
ให้ข้อกล่าวหาหน้านี้เป็นอันถูกไป ข้อกล่าวหาได้ที่คณะกรรมการฯ มีมติว่ามีมูลความผิดให้ดำเนินการ
ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินความมีดทางวินัย ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๖

(๒) ภาระเบ็ดเตล็ดที่ต้องจ่ายให้ดำเนินการตามมาตรา ๕๙

“บันทึกสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินการทางวิบัติตามดัคจัมภุกรรมการฯ ในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผิดที่เกี่ยวข้องกับ สพฐ รวมทั้งสืบสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา ลับ ทวนที่สุด ที่ ๙๘/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๘ ถึงสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ”

กรณีท่านข้อหารือนี้ เมี้ยงว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะเน้นด้วยความผิดทางอาชญากรรมเป็นเจ้าหนังงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามมาตรา ๑๕๗^๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา แต่เมื่อความผิดทางวินัยฐานประพฤติข้าวอย่างร้ายแรงตามข้อ ๑๙^๒ แห่งประการศูนย์คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัด มิได้เป็นเหตุอันเกิดจากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด เมื่อพิจารณาฐานความผิดทางวินัยดังกล่าวจึงก่อเรื่องได้ว่า มูลความผิดทางวินัยฐานประพฤติซึ่งอย่างร้ายแรงตามข้อ ๑๙ ไม่ได้เป็นฐานความผิดอื่นที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงไม่สามารถขึ้นความผิดทางวินัยในกรณีนี้ได้ และเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีอำนาจขึ้นความผิดทางวินัยฐานประพฤติซึ่งอย่างร้ายแรงดังกล่าวได้ จึงเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องดำเนินการทางวินัยโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยต่อไป

ฉะนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๑ และคณะที่ ๒) มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า กระทำการใดให้กระทำการเร่งแก้ไขหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับวินัยและการดำเนินการทางวินัยต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๑ ด้วยเพื่อให้เกิดปัญหาทางกฎหมายในลักษณะเดียวกันนี้อีก

(นางสาวจารุวรรณ เยงธรรมฤทธิ์)

เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๖๒

^๑ ประกาศเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น^๒ ประกาศเชิงอรรถที่ ๕, ข้างต้น

